

ادیان زیر بنای صلح اند

نگاهی به برگزاری همایش
«نقش ادیان در ایجاد صلح»
در بارسلون با حضور سید محمد خاتمی

به راه دین بیاید صلح برقرار کنید

رئیس شورای پاپی گفتگوی بین ادیان اعلام کرد: ادیان مؤلفه‌های صلح هستند و اگر آنها الهام بخش ترس و وحشت می‌شوند این امر به عملکرد افرادی ارتباط دارد که به ایمان خود خیانت کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری زیت، کاردینال ژان لویی توران رئیس شورای پاپی گفتگوی بین ادیان واتیکان در گردهمایی صلح که از سوی جنبش کاتولیک عسای ربانی و نجات طی روزهای چهارم تا نهم شهریور برگزار شد بر سهیم ادیان در صلح تأکید کرد.

کاردینال لویی توران همچنین گفت: بی‌عدالتیها، بیماری‌ها، و تمام انواع جنگها به سرنویشت محتوم ارتباطی ندارند بلکه همه آنها نتیجه و تبعات خودخواهی فردی و جمعی، جهالت، اشتباهات و عدم توانایی ما در عبرت‌گیری از آموزه‌ها و تجارت مثبت و منفی گذشته است. رئیس شورای پاپی همچنین گفت: تمام ادیان پیروان خود را به محبت دعوت کرده‌اند و یک مؤمن نمی‌تواند به انسانی که رنج می‌برد بی‌تفاوت باشد.

کاردینال توران تصریح کرد: بهترین استراتژی برای صلح با آموزش در خانواده و مدرسه آغاز می‌شود و رهبران دینی باید این امر را مدنظر قرار داشته باشند.

وی با تأکید بر اهمیت گفتگوی دینی گفت: باید بدانیم که خداوند به فرزندان ابراهیم توصیه کرده یکدیگر را نکشند و همسایه خود را چون خود دوست بدارند. کاردینال با اشاره به قاعده طلایی اخلاق گفت: اگر برای دیگران آنچه را که برای خود نمی‌پسندید آرزو کنید دین شما خالص نیست.

همایش بین‌المللی «نقش ادیان در ایجاد صلح جهانی» با همکاری بنیاد فرهنگ و صلح اسپانیا و موسسه بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها فروردین ماه در روستای مذهبی و زیارتی مونتسرات شهر بارسلون اسپانیا به ریاست فدریکو مایور رئیس بنیاد صلح و فرهنگ و با شرکت جمعی از مقامات سازمان‌های فرهنگی بین‌المللی از جمله یونسکو، ایسیسکو و مقامات کلیسای اسپانیا برگزار شد. سید محمد خاتمی رئیس‌جمهور سابق کشورمان نیز به دعوت بنیاد فرهنگی فدریکو مایور در رأس هیاتی در این همایش یک روزه که به منظور بحث و تبادل نظر در خصوص نقش مذاهب در توسعه صلح جهانی و نیز نزدیک‌تر نمودن جمعیت‌ها و عقاید مختلف برپا گردید شرکت کرد، سخنرانان ضمن تبیین نقش مذاهب در ایجاد صلح به ایراد نظرات و دیدگاه‌های خود پرداخته و در پایان بیانیه‌ای را صادر و امضا کردند. از جمله شخصیت‌هایی که در این نشست حضور داشتند: فدریکو مایور سارگوسا (رئیس بنیاد فرهنگ صلح و برنامه ریزی اجلاس)، سید محمد خاتمی (رئیس‌جمهور پیشین کشورمان)، ویلیام ف. وندلی (دبیرکل کنفرانس جهانی ادیان برای صلح)، جوزپ ماریا سولر (رئیس دبیر مونتسرات)، کاندیدو مندس (دبیرکل آکادمی لاتینی)، آرام اول رئیس شورای کلیسای خاور میانه، کهن مگنه بندویک (نخست‌وزیر سابق نروژ) و عبدالعزیز عثمان التوحیری (رئیس سازمان اسلامی برای تعلیم و تربیت و علم و فرهنگ). در این بیانیه که درخصوص ریشه‌یابی بسیاری از کشمکش‌ها در دنیای معاصر است، رهبران مذهبی ادیان اصلی جهان و شخصیت‌های بین‌المللی از جهانیان خواستند تا خشونت‌ها را با ادیان و مذاهب مرتبط‌نمایند و تلاش‌ها را برای دستیابی به صلح و مواجهه با مشکلاتی که نوع بشر را تهدید می‌کنند، یکی‌سازند. در بخشی از این بیانیه که توسط فدریکو مایور خوانده شد آمده است:

«... اطلاعات گمراه‌کننده درباره ریشه کشمکش‌ها مستلزم یک آنالیز و ارزیابی کاملاً درست در خصوص ارتباط میان رفتارهای مذهبی و خشونت است. کشمکش‌های تکرارکننده و مداوم در خاور نزدیک، مانند دیگر رویدادهای غم‌انگیزی که اخیراً نیز در دیگر قسمت‌های جهان روی می‌دهند، نیازمند چاره‌جویی است.»
از نظر امضاکنندگان این بیانیه که در خواست کاهش تفاوت‌های میان مذاهب و فرهنگ‌ها را از طریق گفتگو دارند، در مواقع بحرانی مذاهب باید امید و اعتماد به جامعه انسانی بدهند و ارزش‌ها را پاس بدارند
حرکت تاریخ در جهت استقرار صلح است

خاتمی در سخنرانی خود در این همایش گفت: «فضای جنگ زده و خشونت‌آمیز امروز جهان، ما را با این پرسش بزرگ مواجه می‌کند که آیا تاریخ انسان به سوی صلح و امنیت پیش می‌رود و یا جنگ و خشونت در تاریخ یک اصل دائمی است؟ پرسش دیگر از نسبت میان دین و خشونت است؟ و اینکه آیا دین می‌تواند خود عامل مهمی برای تلطیف زندگی و روابط میان انسانها و برانگیخته‌نده به صلح باشد؟ من بر این باورم که علی‌رغم همه خشونت‌ها و خونریزی‌ها و درگیری‌هایی که به صورت جنگ و ترور وجود دارد، حرکت تاریخ در جهت کمال و نیز استقرار صلح در جامعه بشری است و نیز معتقدم که جوهر ادیان از جمله 'سلام فراخوانی به سوی صلح و محبت است.

... امروز با تجربه‌ای که بشر به دست آورده، گرایش به سوی صلح و محبت و همدلی در وجدان بشر تقویت شده و خشونت و خشونت‌طلبان و نگرانی‌هایی که جنگ و ترور و ناامنی برای همه بشر ایجاد کرده، سبب تقویت این گرایش شده است. دین اسلام و به یک معنا همه ادیان اصیل به صلح فرا می‌خوانند. بلکه صلح واقعی را تنها

در پرتو سلطنت خداوند می توان به دست آورد، تنها سلطنت خداوند که همان سلطنت گسترده دامن محبت است، محبت به خدا، محبت به انسان و محبت به همه جهان به مثابه مظهر جلال و جمال خداوند، می تواند ما را برای همیشه از ترس و حرص و نفرت و خشونت آزاد کند و اراده های خودپرست و منفعت طلب یکایک ما را به عزمی استوار برای ایثار، دوستی و شفقت مبدل سازد.

... کلام خود را با این مطلب به پایان می برم که در روایت اسلام، از قول پیامبر اکرم «ص» نقل شده است که ایشان از عیسی «ع» به عنوان برادر خود نام می برد، به پیامبر ما که آموزگار محبت و صلح است، داستان درد و عشق و صلح با چنان بلاغت و زیبایی وحی شده است که اگر کسی توانایی شنیدن صدای آن را داشته باشد بی شک تجربه استغراق در چشمه زلال محبت و لطف مریم و عیسی علیه السلام برای او قابل استحصال است. پیامبر اسلام پیامبر صلح و محبت و عدالت است، چنانکه حضرت عیسی مسیح مظهر آزادی و مهربانی است و پیروان این دو پیامبر همچنانکه پیروان حضرت موسی «ع» و ابراهیم «ع» و همه پیامبران بزرگ خدا نمی توانند مدعی دینداری باشند، ولی پیام صلح و امنیت و عدالت را از زبان این پیامبران نشنوند یا آن را فهم نکنند. خشونت گرایان عیب انسان مرتکب جنایت می شوند و این جنایت مضاعف است هنگامی که می کوشند تا خشونت و جنگ و نفرت را با تحریف دین خدا توجیه کنند.

باید دین را همانگونه دید و فهمید که توسط این پیامبران بیان شده است هر چند که آنچه در تاریخ تحقق یافته است گاه با اصل دعوت این پیامبران فاصله های فراوان دارد. باید عدالت را که مضمون اجتماعی پیام پیامبران است پاس داشت و آن را برای همه انسانها خواست و زور مداران متعصب را در جهان منزوی کرد تا به صلح واقعی و همزیستی انسانهای بر خوردار از زندگی سالم و امن رسید.

از دیگر برنامه های رییس جمهور سابق کشورمان شرکت در مراسم معرفی و رونمایی ترجمه یکی از کتابهای خود به زبان اسپانیایی با عنوان «از دنیای شهر تا شهر دنیا» بود که اخیراً توسط یک شرکت انتشاراتی در بارسلون منتشر شده است. ایشان پیش از برگزاری این مراسم در مصاحبه با روزنامه اسپانیایی «ال پرودیگو» گفت:

«جهان امروز از نقطه نظر روئشناختی بیش از هر زمان دیگری آماده گفتگو است. جنگ ها نیز همواره در پی عوامل سیاسی و اقتصادی به وقوع پیوسته اند و آدم ها هستند که تلاش می کنند برتری جویی خود را تحمیل کنند و سیاستمدارانند که به دنبال جنگ هستند، سیاستمداران در سرزمین فارس و رم با یکدیگر جنگ می کردند اما می بینیم که حتی در آن زمان نیز میادله فرهنگی میان آنها وجود داشت، میادله ای که عامل غنی شدن فرهنگ های آنها به شمار می آمد. در یک دهه اخیر شاهد جنگ ها، خشونت ها و تروریسم بوده ایم و این امر باعث شده است که بشریت به این نتیجه برسد که گفتگو راه حل موجود برای تمام این مشکلات است. حضور افراط گرایان در برخی دولتها همچنین در برخی گروهها باعث شده است که شاهد تحولات تلخی باشیم، آقای خاتمی در پایان، مسلمانان جهان و کشورهای غربی را به گفتگو دعوت و خاطر نشان کرد: ظهور افراط گرایان اسلامی در حقیقت واکنش به استعمار کشورهای غربی در جهان است. باید آتش شعله ور، میان بی عدالتی حاکم بر روابط بین المللی و خشونت افراط گرایان را خاموش کرد.»

خاتمی در سخنرانی خود در این همایش گفت امروز با تجربه ای که بشر به دست آورده، گرایش به سوی صلح و محبت و همدلی در وجدان بشر تقویت شده و خشونت و خشونت طلبان و نگرانیهایی که جنگ و ترور و ناامنی برای همه بشر ایجاد کرده، سبب تقویت این گرایش شده است. دین اسلام و به یک معنا همه ادیان اصیل به صلح فرا می خوانند. بلکه صلح واقعی را تنها در پرتو سلطنت خداوند می توان به دست آورد